

Gemeentelijke aanpak personen met verward gedrag

Rapportage

Vicky Drost, Paula van Haaren en Wouter Jongebreur
27 maart 2018

significant.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	5
3. Resultaten	9
Bijlage 1: Onderzoeksverantwoording	38

Tip: Voor de leesbaarheid kunt u gebruikmaken van de hyperlinks in de inhoudsopgave.

1. Inleiding (1/2)

Voorliggende rapportage gaat in op de stand van zaken van de aanpak van personen met verward gedrag. Het betreft een stand van zaken op gemeentelijk niveau. De rapportage is opgesteld door adviesbureau Significant, in opdracht van ZonMw en het Schakelteam Personen met verward gedrag. Het Schakelteam stimuleert - in opdracht van de ministeries van VWS en JenV en de VNG - dat alle gemeenten en regio's beschikken over een goed werkend systeem voor de ondersteuning van mensen die grip op hun leven (dreigen te) verliezen. Onderdeel van deze opdracht is monitoring van de stand van zaken en de voortgang. Deze monitoring bestaat uit een kwalitatieve en een kwantitatieve monitoring. Voorliggende rapportage is opgesteld in het kader van de kwalitatieve monitor.

In september 2017 heeft Significant - ook in opdracht van ZonMw en het Schakelteam - een rapportage uitgebracht waarin de 'stand van het land' rond de aanpak van personen met verward gedrag is beschreven op regionaal niveau. Er is geconcludeerd dat in de regio's hard wordt gewerkt (zie de tussentijdse rapportage van het

Schakelteam: ['Niemand tussen wal en schip: onverminderd urgent' oktober 2017](#)).

Een goed werkende aanpak kan echter niet alleen regionaal gerealiseerd worden. Het vergt inzet van elke gemeente. Gemeenten hebben een regierol in de samenwerking van alle betrokken partners. Alle gemeenten staan voor de opgave om voor 1 oktober 2018 een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag te realiseren.

Om zicht te krijgen op hoe ver gemeenten staan in het realiseren van deze ambitie, hebben ZonMw en het Schakelteam Personen met verward gedrag aan Significant gevraagd om een onderzoek uit te voeren onder gemeenten naar deze stand van zaken. Dit onderzoek is uitgevoerd door een vragenlijst onder alle gemeenten uit te zetten.

Op de volgende pagina's van voorliggende rapportage worden de resultaten per vraag gepresenteerd. We merken bij de presentatie van bevindingen het volgende op:

1. Inleiding (2/2)

- Bij het verzoek om medewerking te verlenen aan het onderzoek is aangegeven dat de respons op de vragenlijst openbaar wordt gemaakt. Het risico bestaat dat respondenten om deze reden sociaal wenselijke antwoorden hebben gegeven.
- De onderzoeksmethode die is toegepast is een vorm van zelfevaluatie; gemeenten geven aan hoe zij de stand van zaken op aspecten rond de aanpak van personen met verward gedrag zien in hun eigen gemeente.
- Gemeenten zijn gevraagd om hun colleges te informeren over het onderzoek. Het is niet bekend in welke mate de resultaten van het onderzoek bestuurlijk gedragen zijn.

Voorliggende rapportage geeft inzicht in de resultaten op het totaalniveau van de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld. Op de website www.monitorverwardgedrag.nl zijn voor diverse vragen ook de resultaten op het niveau van de individuele gemeenten beschikbaar. Daarnaast is voor enkele vragen specifiek de respons van centrumgemeenten inzichtelijk gemaakt.

2. Samenvatting (1/4)

We hebben een hoge respons op de vragenlijst ontvangen (88%). Van de 380 gemeenten in Nederland hebben 335 gemeenten de vragenlijst ingevuld. De volgende conclusies hebben betrekking op de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld.

Gemeenten zijn actief bezig met het thema 'personen met verward gedrag'

Uit de vragenlijst blijkt dat vrijwel alle gemeenten op lokaal niveau aandacht hebben voor het thema 'personen met verward gedrag'.

Hierin zijn twee varianten te onderscheiden:

- Ruim één kwart heeft een aparte aanpak binnen de gemeente voor personen met verward gedrag.
- Een kleine driekwart van de gemeenten heeft aandacht voor personen met verward gedrag, maar geen aparte aanpak. Gemeenten combineren dit bijvoorbeeld met thema's als maatschappelijke opvang, beschermd wonen, OGGZ/bemoezing of veiligheid.
- Slechts één gemeente geeft aan geen (specifieke) aandacht te hebben voor de aanpak voor personen met verward gedrag.

Tevens zien we dat gemeenten aangesloten zijn bij de regionale aanpak voor personen met verward gedrag.

- 10% is trekker/coördinator van de regionale aanpak.
- 53% levert een actieve bijdrage aan de regionale aanpak (bijvoorbeeld door zitting te nemen in een stuurgroep en/of projectgroep).
- 35% wordt geïnformeerd over de regionale aanpak.

In ruim 70% van de gemeenten zijn de burgemeester en een wethouder gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanpak. In circa 20% is de wethouder zorg/sociaal domein verantwoordelijk voor de aanpak. In een kleine 10% van de gemeenten draagt de burgemeester de verantwoordelijkheid voor de aanpak.

Gemeenten geven aan bezig te zijn met de ontwikkeling van een goedwerkende aanpak en verwachten op 1 oktober het grootste deel van de aanpak gerealiseerd te hebben

Op de stelling: *Op 1 oktober 2018 heeft mijn gemeente een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag gerealiseerd* geeft 25% aan dat zij het helemaal eens zijn met de stelling. 65% is het meer eens dan oneens met de stelling.

In de vragenlijst is ook gevraagd naar de fase waarin de aanpak in de betreffende gemeente zich momenteel bevindt.

2. Samenvatting (2/4)

Een grote meerderheid van de gemeenten geeft aan dat zij bezig is met het maken van plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag en/of dat het merendeel van de plannen gereed is én de uitvoering van de plannen is gestart. Enkele gemeenten geven aan dat de uitvoering van de plannen (grotendeels) is afgerond.

Het valt op dat veel gemeenten aangeven dat zij in de fase van planvorming en/of uitvoering van de plannen zijn en tegelijkertijd aangeven op 1 oktober een goed werkende aanpak gerealiseerd te hebben.

Een breed palet aan partners vanuit gemeenten, zorg en veiligheid is betrokken de bij aanpak voor personen met verward gedrag op lokaal niveau

GGZ en politie zijn de twee partners die door meer dan 80% van alle gemeenten worden benoemd als partijen die een actieve bijdrage leveren aan de aanpak. Andere partijen die gemeenten benoemen zijn verslavingszorg, GGD, sociaal wijkteam, zorg- en veiligheidshuis, sociaal werk (welzijn), woningcorporaties.

Voor de volgende partijen geldt dat gemeenten hen het meest genoemd hebben als partijen die niet betrokken zijn bij de aanpak:

- Zorgverzekeraars (in 23% van de gemeenten niet betrokken).
- Familie en naasten (in 21% van de gemeenten niet betrokken).
- Cliëntorganisaties (in 17% van de gemeenten niet betrokken).
- Ervaringsdeskundigen (in 15% van de gemeenten niet betrokken).
- Openbaar Ministerie (in 13% van de gemeenten niet betrokken).
- Instelling voor Ivb (in 10% van de gemeenten niet betrokken).
- Huisartsen (in 10% van de gemeenten niet betrokken).

Kijkend naar de ambitie van het Schakelteam waarin het cliëntperspectief een belangrijk onderdeel vormt, is het opvallend dat cliëntorganisaties, ervaringsdeskundigen en familie en naasten meer op thema's gevraagd worden voor input of reactie in plaats van dat zij een actieve bijdrage leveren aan de aanpak.

2. Samenvatting (3/4)

Aandacht voor een inclusieve en veilige wijk en een persoonsgerichte aanpak

- Vrijwel alle gemeenten geven aan in wijken expertise beschikbaar te hebben op het terrein van verwardheid. Deze expertise is in de vorm van OGGZ, bemoeizorg, wijk GGD-er en/of GGZ expertise (bijvoorbeeld een sociaal psychiatrisch verpleegkundige) beschikbaar in de wijken.
- Mensen met zorgen over personen met verward gedrag kunnen hun zorgen uiten bij een meldpunt en/of een sociaal (wijk)team.
- Iets meer dan de helft van alle gemeenten heeft een overlegstructuur en/of escalatie- of opschaalmodel voor complexe casuïstiek. Een derde van de gemeenten geeft aan geen afspraken over escalatie te hebben.
- Uit de vragenlijst blijkt dat circa 60% van de gemeenten nog geen processen of werkafspraken heeft gemaakt over terugkeer in de wijk na bijvoorbeeld een opname in een zorginstelling.

Het beeld van gemeenten over de regionale voorziening (zoals passend vervoer en beoordelingslocatie) is in lijn met de uitkomsten van de regionale monitor (september 2017)

Voor een goed werkende aanpak is het nodig een aantal randvoorwaarden op regionaal niveau te organiseren. Bijvoorbeeld een passende locatie waar personen met acuut verward gedrag beoordeeld kunnen worden of passend vervoer naar en van deze locaties (vaak prikkelarm vervoer, passend bij de problematiek van de betreffende persoon en geen politie als er geen strafbaar feit is gepleegd).

27% geeft aan dat passend vervoer (al dan niet in regionaal verband) georganiseerd is en 65% geeft aan dat dit in ontwikkeling is. Dit komt overeen met de [regionale monitor](#) uitgevoerd in september 2017, waarin regio's aangeven bezig te zijn met experimenten gericht op vervoer of aangeven hier op korte termijn mee te starten*. Van de gemeenten die in de gemeentelijke vragenlijst aangeven al gebruik te maken van het vervoer geeft circa 80% aan dat dit vervoer (heel) goed voldoet aan de behoeften.

2. Samenvatting (4/4)

Hetzelfde beeld zien we bij de beoordelingslocatie. Een kleine 90% geeft aan dat er een locatie is of in ontwikkeling is, waar personen met acuut verward gedrag uit hun gemeente terecht kunnen voor een beoordeling en toeleiding naar zorg/ondersteuning.

Dit komt overeen met het beeld in september 2017 dat vrijwel alle regio's één of meerdere beoordelingslocaties hebben ingericht.

Van de gemeenten die gebruik maken van de beoordelingslocatie geeft ongeveer 75% aan dat deze locatie (heel) goed voldoet aan de behoeften.

Ondanks dat gemeenten positief zijn, benoemen zij ook een aantal uitdagingen

Respondenten geven aan dat zij het meest tevreden zijn over de samenwerking tussen partijen (lokaal en regionaal). Wanneer partijen elkaar goed kennen en de lijnen kort zijn lukt het om de samenwerking goed te organiseren. Gezamenlijk urgentiebesef voor deze doelgroep is belangrijk om de aanpak succesvol neer te zetten. Tegelijkertijd geven de respondenten aan dat het een uitdaging is om de samenwerking tussen partijen ook op lange termijn te borgen. Kleine gemeenten geven specifiek aan dat aansluiting met de regionale

aanpak cruciaal is aangezien de omvang van hun gemeente het vaak niet toe laat om de aanpak volledig lokaal te organiseren.

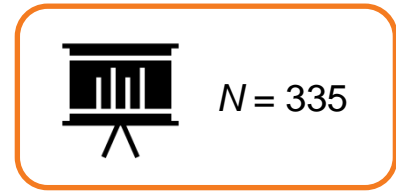
De uitdagingen die gemeenten benoemen bij het realiseren van de goedwerkende aanpak zijn:

- Realiseren van passend zorgaanbod. Hierbij worden bijvoorbeeld de klinische capaciteit, hoog beveiligde zorg en time-out voorzieningen genoemd.
- Structurele financiering. De huidige subsidiegelden van ZonMw worden positief gewaardeerd. Dit leidt tot concrete succesprojecten op regionaal of lokaal niveau. Tegelijkertijd zien gemeenten een risico voor de borging en continuïteit van de samenwerking (afspraken) bij het wegvallen van deze financiële middelen.
- Informatiedeling en privacy.
- Acceptatie/destigmatisering, zorgmijders in beeld en het realiseren van een integrale aanpak (ontschotten) zijn onderwerpen die met regelmaat genoemd zijn als uitdaging.

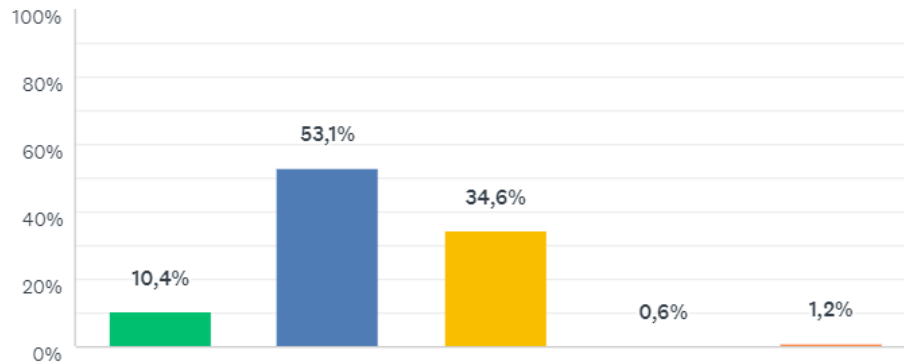
3. Resultaten

3. Resultaten - Algemeen

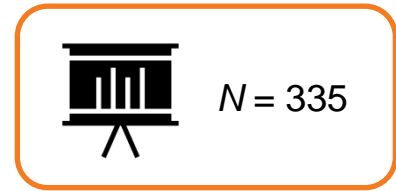

1. Is uw gemeente aangesloten bij een regionale aanpak voor personen met verward gedrag?

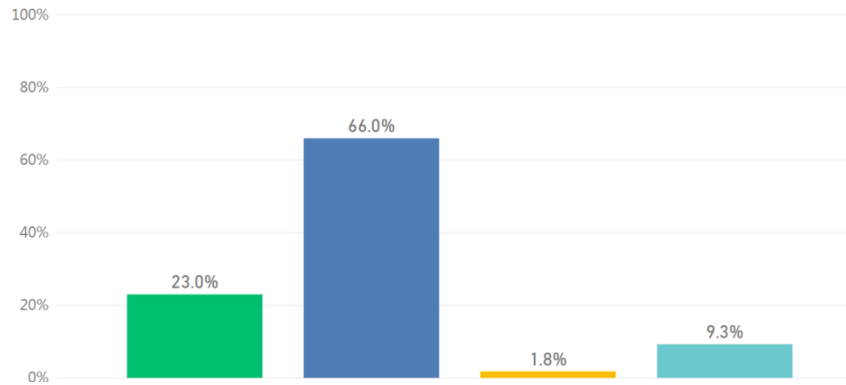

- Ja, wij zijn aangesloten bij een regionale aanpak: we zijn trekker/coördinator van de regionale aanpak.
- Ja, wij zijn aangesloten bij een regionale aanpak: we werken actief mee en dragen actief bij (bijvoorbeeld door zitting te nemen in een stuurgroep en/of projectgroep).
- Ja, wij zijn aangesloten bij een regionale aanpak: we worden geïnformeerd.
- Nee, wij zijn niet aangesloten bij de regionale aanpak.
- Nee, wij kennen geen regionale aanpak.

3. Resultaten - Algemeen

2. Is er binnen uw gemeente aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag?

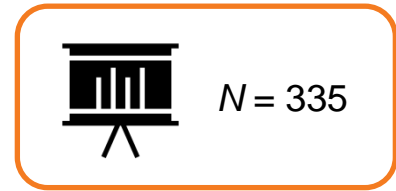

- Ja, wij hebben een aanpak voor personen met verward gedrag.
- Ja, we hebben aandacht voor personen met verward gedrag, maar geen aparte aanpak. We combineren dit bijvoorbeeld met thema's als maatschappelijke opvang, OGGZ/bemoeizorg of veiligheid.
- Nee, wij hebben geen (specifieke) aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag.
- Anders, namelijk

Onder de categorie 'anders, namelijk' geven gemeenten aan bezig te zijn met het uitwerken van plannen, aansluiting te vinden bij bestaand beleid en/of samenwerking te zoeken met andere gemeenten.

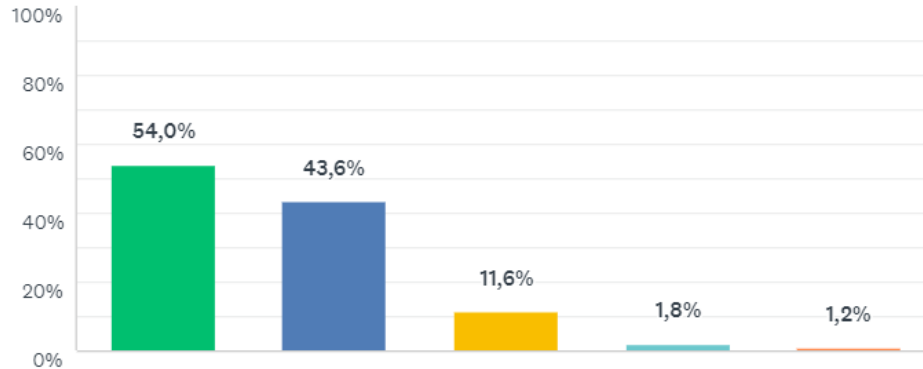
De antwoorden op deze vraag zijn opnieuw gecodeerd. Zie voor een uitgebreide toelichting Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording (p.39 – p. 40)

3. Resultaten - Algemeen

3. In welke fase bevindt de aanpak voor personen met verward gedrag zich in uw gemeente?

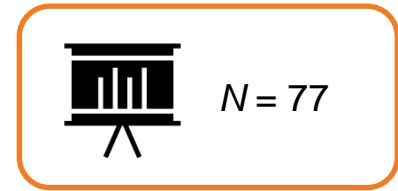
* Meerdere antwoorden mogelijk.

- Wij zijn bezig met het maken van plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag.
- Het merendeel van de plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag is gereed én de uitvoering van de plannen is gestart.
- Het merendeel van de plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag is gereed én de uitvoering van de plannen is in een vergevorderd stadium.
- Het merendeel van de uitvoering van de plannen is afgerond.
- De uitvoering van de plannen is grotendeels afgerond.

Aangezien bij het beantwoorden van deze vraag de respondent de mogelijkheid heeft om meerdere antwoorden te kiezen, is het totaal van de responspercentages meer dan 100%.

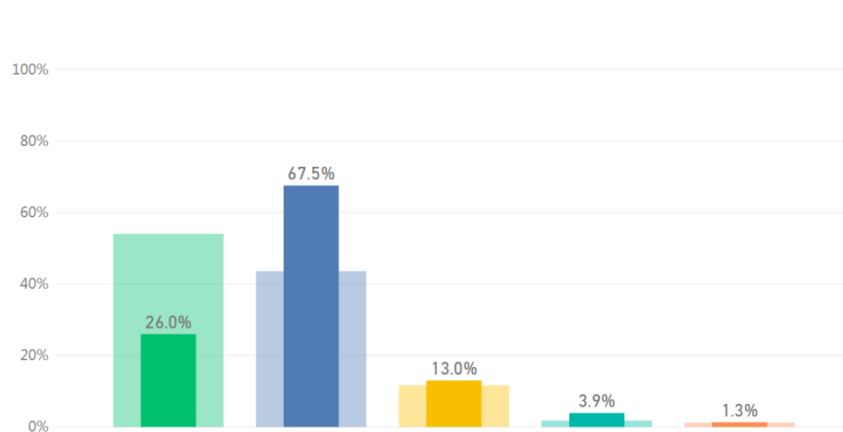
3. Resultaten - Algemeen

Analyse van vraag 2 en vraag 3

Onderstaande grafiek geeft een weergave van de antwoorden op vraag 3 (*In welke fase bevindt de aanpak voor personen met verward gedrag zich in uw gemeente?*). De donkergekleurde kolommen betreffen de antwoorden van gemeenten die op vraag 2 (*Is er binnen uw gemeente aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag?*) aangeven een specifieke aanpak te hebben.

In welke fase bevindt de aanpak voor personen met verward gedrag zich in uw gemeente?

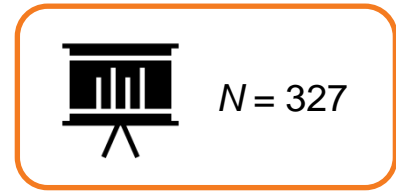

Uit de grafiek blijkt dat gemeenten die aangeven een specifieke aanpak te hebben relatief minder vaak in de planfase zitten (de groene balk) maar in meerdere mate gestart zijn met de uitvoering (de blauwe balk) ten opzichte van de resultaten op totaal niveau.

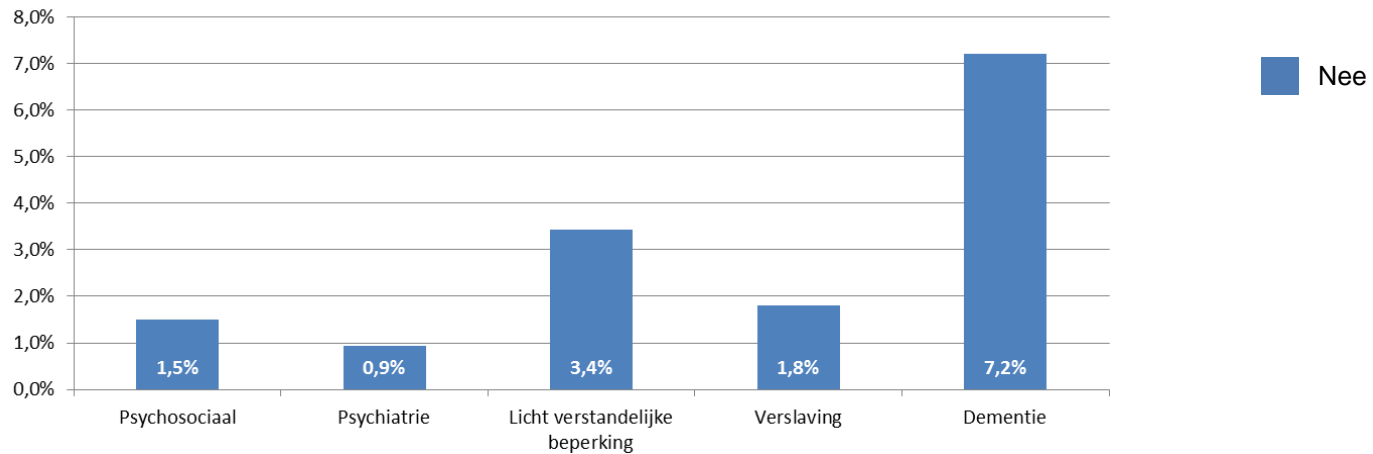
- Wij zijn bezig met het maken van plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag.
- Het merendeel van de plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag is gereed én de uitvoering van de plannen is gestart.
- Het merendeel van de plannen voor de aanpak voor personen met verward gedrag is gereed én de uitvoering van de plannen is in een vergevorderd stadium.
- Het merendeel van de uitvoering van de plannen is afgerond.
- De uitvoering van de plannen is grotendeels afgerond.

Aangezien bij het beantwoorden van deze vraag de respondent de mogelijkheid heeft om meerdere antwoorden te kiezen, is het totaal van de responspercentages meer dan 100%.

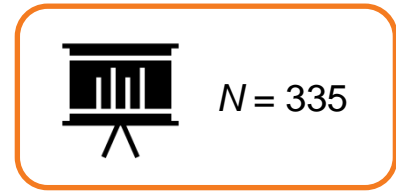
3. Resultaten - Algemeen

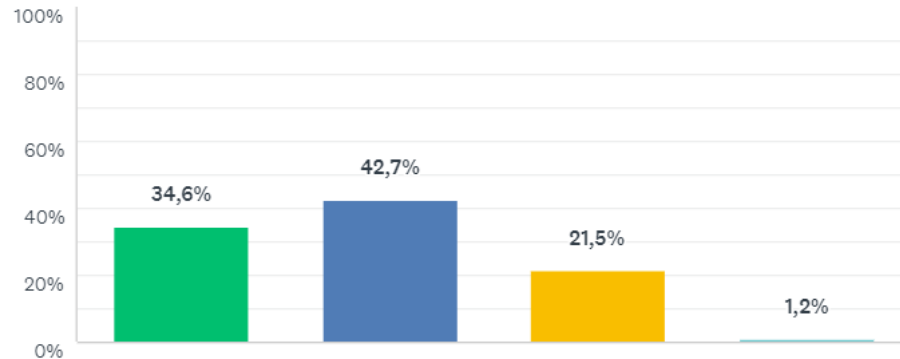
4. Als het gaat over personen met verward gedrag, heeft u aandacht voor onderstaande aspecten:

3. Resultaten - Algemeen

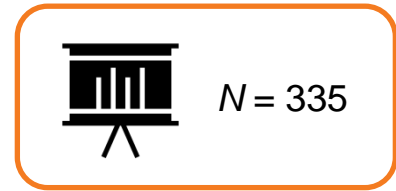

5. Heeft u zicht op het aantal personen met verward gedrag (naar schatting) in uw gemeente?

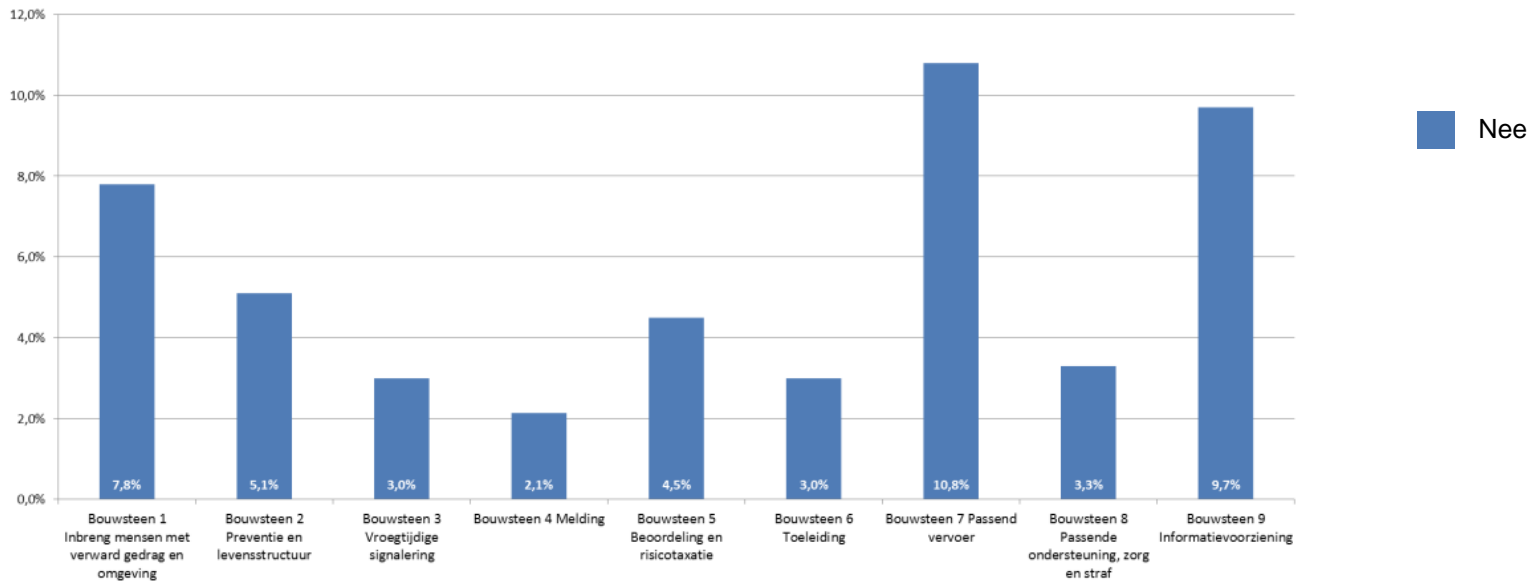

- Nee er is geen zicht op het aantal personen met verward gedrag in mijn gemeente.
- Het aantal personen met verward gedrag is de afgelopen twee jaar toegenomen.
- Het aantal personen met verward gedrag is de afgelopen twee jaar ongeveer gelijk gebleven.
- Het aantal personen met verward gedrag is de afgelopen twee jaar afgenomen.

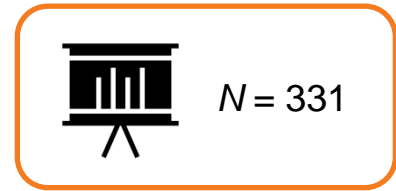
3. Resultaten - Algemeen

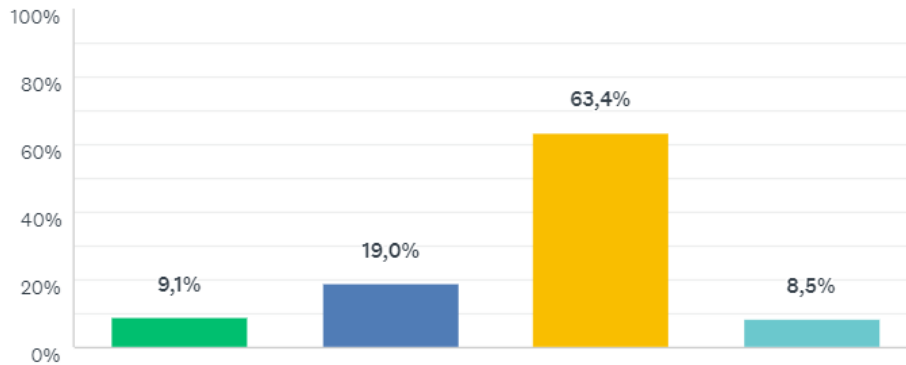
6. Het Schakelteam werkt met negen bouwstenen voor het vraagstuk van personen met verward gedrag. Zie voor een toelichting op de bouwstenen www.schakelteam.nl. Heeft u aandacht voor deze bouwsteen of dit onderwerp?

3. Resultaten - Algemeen

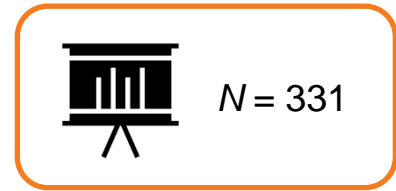
7. Wie is bestuurlijk verantwoordelijk voor de aanpak voor personen met verward gedrag in uw gemeente?

- Burgemeester.
- Wethouder zorg/sociaal domein.
- Burgemeester en wethouder(s) gezamenlijk.
- Anders, namelijk...

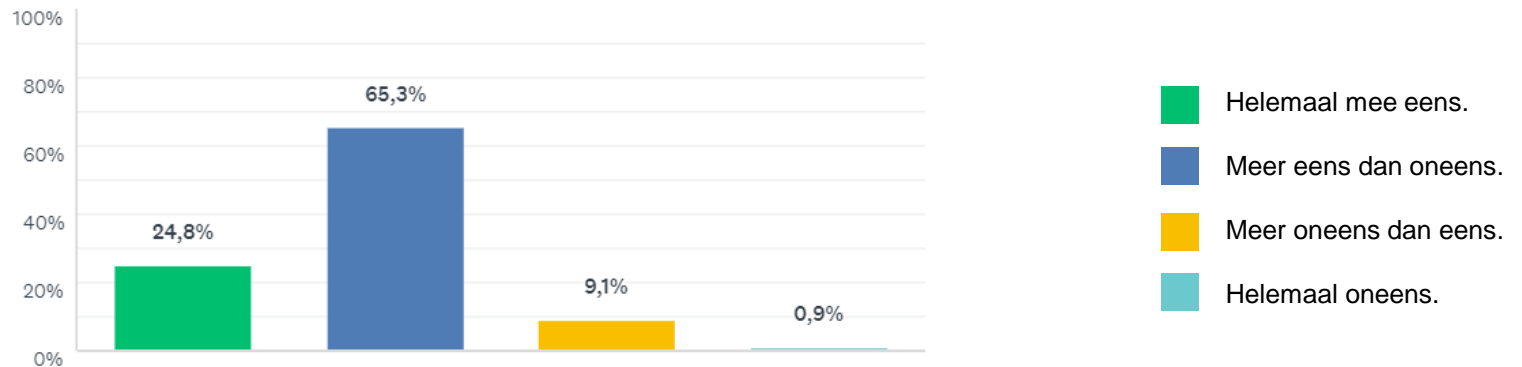
Onder de categorie 'anders, namelijk' geven gemeenten met name aan dat de burgemeester samen met een specifieke wethouder verantwoordelijk is. Ze lichten toe dat de betrokken wethouder afhankelijk is van het type casus.

3. Resultaten - Algemeen

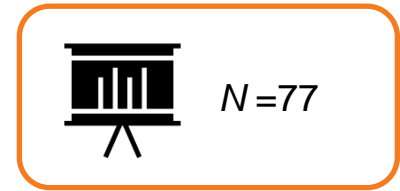

8. Onder een goed werkende aanpak verstaat het Schakelteam een aanpak waarin alle 9 bouwstenen in samenhang zijn opgenomen en waarbij uitgegaan wordt van het gedeeld perspectief. Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stelling:

Op 1 oktober 2018 heeft mijn gemeente een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag gerealiseerd.

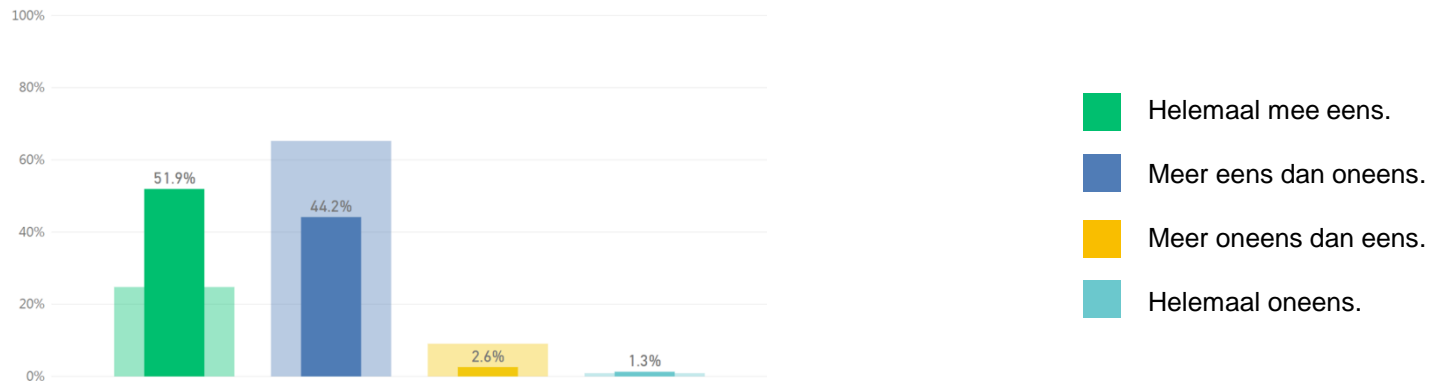
3. Resultaten - Algemeen

Analyse van vraag 2 en vraag 8

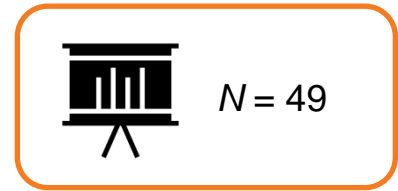
Onderstaande grafiek geeft een weergave van de antwoorden op vraag 8 (*Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stelling?*). De donker gekleurde kolommen betreffen de antwoorden van gemeenten die op vraag 2 (*Is er binnen uw gemeente aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag?*) aangeven een specifieke aanpak te hebben.

Op 1 oktober 2018 heeft mijn gemeente een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag gerealiseerd.

Uit de grafiek blijkt dat gemeenten die aangeven een specifieke aanpak te hebben relatief vaker 'helemaal mee eens' (de groene balk) hebben geantwoord en relatief minder vaak 'meer eens dan oneens' (de blauwe balk) hebben geantwoord ten opzichte van de resultaten op totaal niveau.

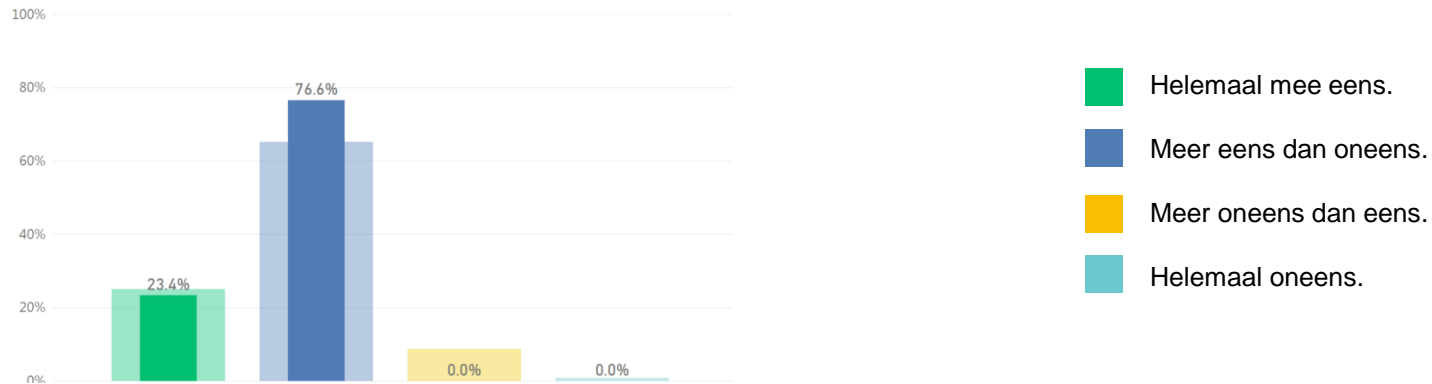
3. Resultaten - Algemeen

Analyse van vraag 3 en vraag 8

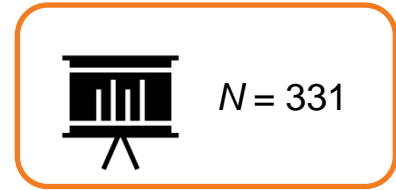
Onderstaande grafiek geeft een weergave van de antwoorden op vraag 8 (*Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stelling?*). De donkergekleurde kolommen betreffen de antwoorden van gemeenten die op vraag 3 (*In welke fase bevindt de aanpak voor personen met verward gedrag zich in uw gemeente?*) aangegeven hebben dat de uitvoering van de plannen in een vergevorderd stadium is of (grotendeels) is afgerond.

Op 1 oktober 2018 heeft mijn gemeente een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag gerealiseerd.

Uit de grafiek blijkt een klein verschil (maar geen significant verschil) tussen de resultaten op totaal niveau en de resultaten van enkel de gemeenten die aangegeven hebben dat de uitvoering van de plannen in een vergevorderd stadium is of (grotendeels) is afgerond.

3. Resultaten - Algemeen

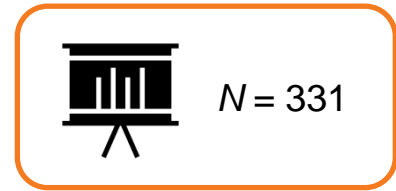

9. Welke partners zijn betrokken bij de aanpak voor personen met verward gedrag? En op welke manier is deze partner betrokken?

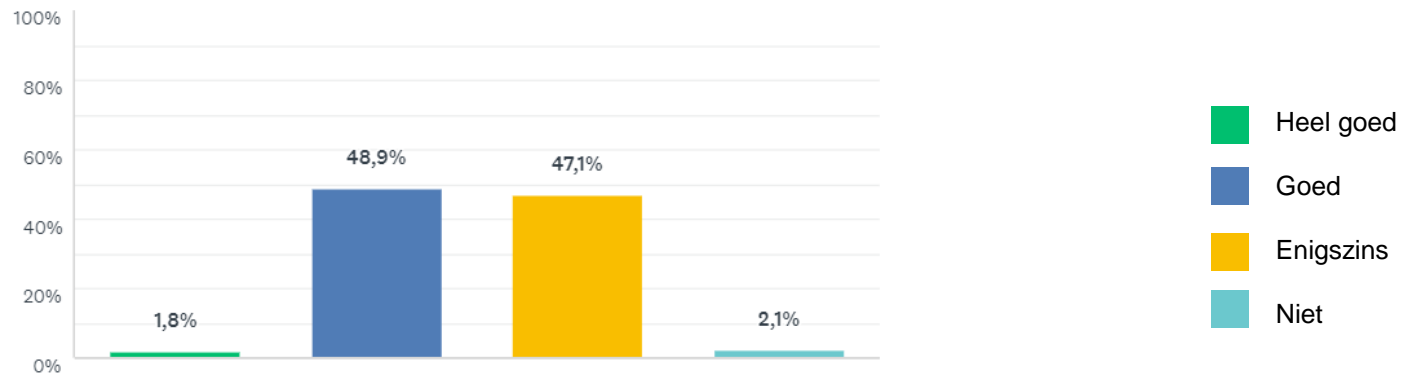
	Levert actieve bijdrage	Wordt op thema's gericht om input of reactie gevraagd	Wordt geïnformeerd	Niet betrokken bij aanpak
GGZ	86 %	11 %	1 %	2 %
Politie	82 %	15 %	1 %	2 %
GGD/Meldpunt zorg en overlast	77 %	14 %	1 %	8 %
Verslavingszorg	75 %	20 %	2 %	4 %
Maatschappelijke opvang	73 %	22 %	2 %	3 %
Sociaal wijkteam	67 %	23 %	5 %	6 %
Zorg- en veiligheidshuis	65 %	27 %	3 %	4 %
Sociaal werk (welzijn)	58 %	27 %	8 %	7 %
Woningcorporaties	56 %	33 %	6 %	5 %
Instelling voor LVB	44 %	40 %	6 %	10 %
Openbaar Ministerie	36 %	39 %	12 %	13 %
Ervaringsdeskundigen	34 %	46 %	4 %	15 %
Zorgverzekeraar(s)	32 %	36 %	9 %	23 %
Huisartsen	27 %	47 %	16 %	10 %
Cliëntorganisaties	25 %	50 %	8 %	17 %
Familie en naasten	24 %	36 %	19 %	21 %

Per partner (eerste kolom: GGZ, Politie, Verslavingszorg, et cetera) is aan de respondent gevraagd een keuze te maken in welke vorm de betreffende partner betrokken is (levert actieve bijdrage, wordt gericht om input gevraagd, wordt geïnformeerd of wordt niet betrokken).

3. Resultaten - Algemeen

10. Heeft u de indruk dat het aanbod aan zorg en ondersteuning in uw gemeente tegemoet komt aan de behoeften van personen met verward gedrag?

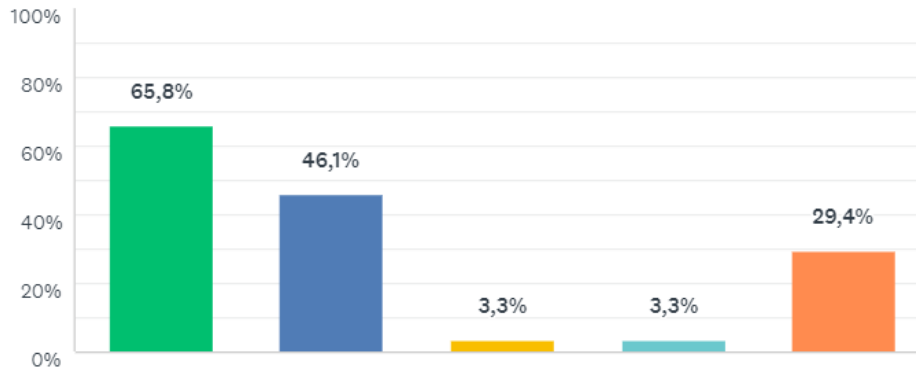
Resultaten - Inclusieve en veilige wijk

N = 330

11. Is binnen uw gemeente in de wijk expertise beschikbaar op het terrein van verwardheid?

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

- Ja, OGGZ/Bemoeizorg/wijk GGD-er is beschikbaar in wijken.
- Ja, er is vanuit de GGZ expertise (bijvoorbeeld een sociaal psychiatrisch verpleegkundige) beschikbaar in de wijken.
- Onbekend.
- Nee, dit is niet georganiseerd.
- Ja, anders namelijk (*open antwoordveld*)

Onder de categorie 'anders, namelijk' geven gemeenten aan dat de expertise niet op wijkniveau beschikbaar is maar op het niveau van meerdere wijken samen of op afroep uit centrumgemeenten. Ook lichten de respondenten toe dat zij aanvullende expertise beschikbaar hebben gesteld, zoals POH GGZ huisarts en casemanager dementie.

Aangezien bij het beantwoorden van deze vraag de respondent de mogelijkheid heeft om meerdere antwoorden te kiezen, is het totaal van de responspercentages meer dan 100%.

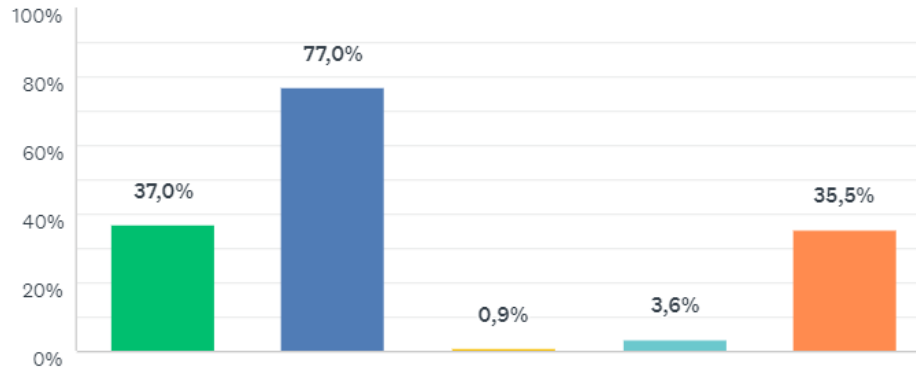
Resultaten - Inclusieve en veilige wijk

N = 330

12. Waar kunnen mensen met zorgen over personen met verward gedrag hun zorgen uiten?

* *Meerdere antwoorden mogelijk.*

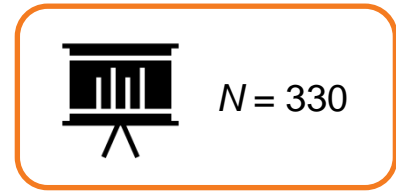

- Er is een meldpunt waar mensen met zorgen over personen met verward gedrag terecht kunnen.
- Mensen met zorgen over personen met verward gedrag kunnen terecht bij het sociaal (wijk)team.
- Onbekend.
- Nee, er is niets georganiseerd waar mensen met zorgen over personen met verward gedrag terecht kunnen.
- Ja, anders (*open antwoordveld*)

Onder de categorie 'anders, namelijk' geven gemeenten een aanvulling op bovenstaande antwoordmogelijkheden zoals, GGD, crisisdienst, huisarts en/of Veilig Thuis.

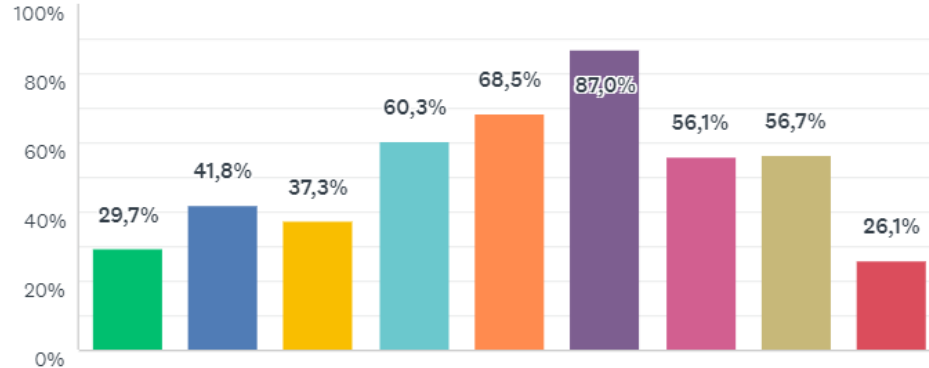
Aangezien bij het beantwoorden van deze vraag de respondent de mogelijkheid heeft om meerdere antwoorden te kiezen, is het totaal van de responspercentages meer dan 100%.

Resultaten - Inclusieve en veilige wijk

13. Met welke van onderstaande thema's houdt u zich nog meer bezig?

* Meerdere antwoorden mogelijk.

- Initiatieven gericht op het tegengaan van stigmatisering.
- Implementatie van de crisiskaart.
- Zelfregie-initiatieven.
- Inloopcentra.
- Schuldhelpverlening.
- Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (Toekomstvisie Dannenberg).
- Initiatieven gericht op (vroegtijdige) herkenning van verwardheid.
- Beschikbaarheid van een actuele sociale kaart.
- Anders, namelijk...

Onder de categorie 'anders, namelijk' geven gemeenten de volgende aanvullingen: vergroten bekendheid van het beschikbare aanbod, escalatiemodel, voorkomen uithuiszetting.

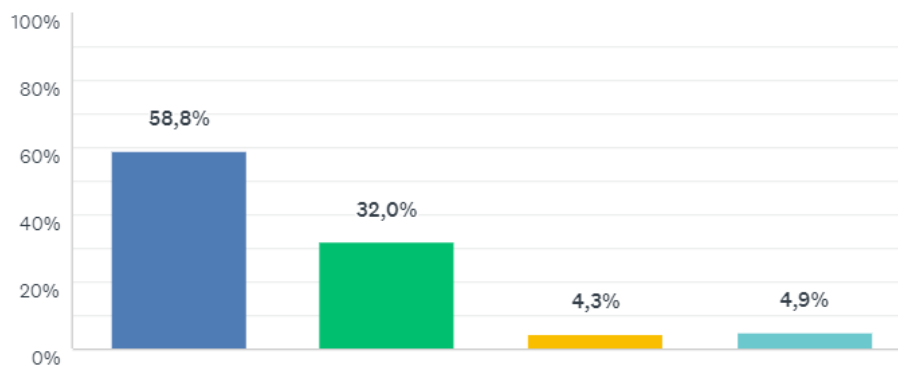
Aangezien bij het beantwoorden van deze vraag de respondent de mogelijkheid heeft om meerdere antwoorden te kiezen, is het totaal van de responspercentages meer dan 100%.

Resultaten – Integrale persoonsgerichte aanpak

N = 328

14. Heeft uw gemeente een overlegstructuur en/of escalatie- of opschaalmodel voor complexe casuïstiek? Dit zijn afspraken over wat te doen wanneer partijen er onderling niet uit komen.

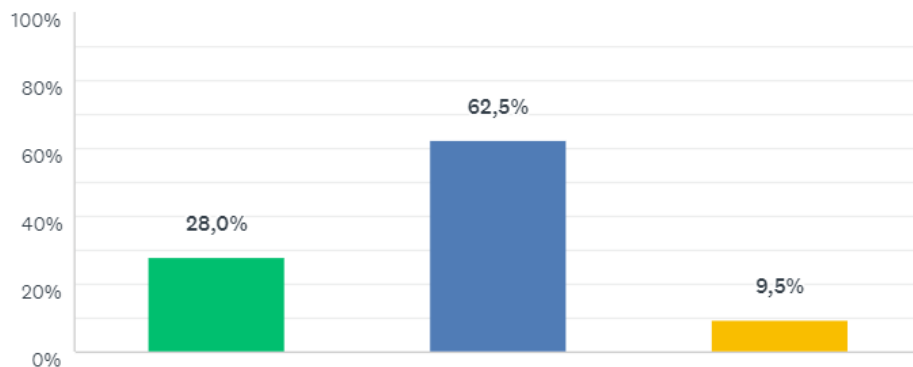
- Ja, onze gemeente heeft een overlegstructuur én een model voor escalatie of opschaling.
- Ja, onze gemeente heeft een overlegstructuur maar geen afspraken over escalatie.
- Nee, onze gemeente heeft geen van beide.
- Onbekend.

Resultaten – Integrale persoonsgerichte aanpak

N = 328

15. Zijn er in uw gemeente processen ingericht of werkafspraken gemaakt over terugkeer in de wijk na bijvoorbeeld een opname in een zorginstelling?

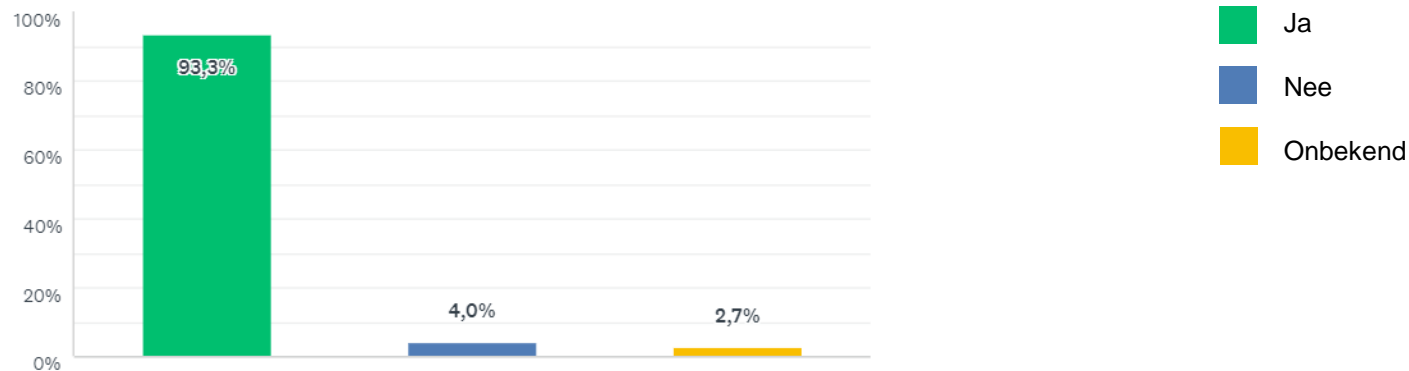
- Ja, er zijn afspraken met partners.
- Nee, wij hebben hiervoor geen vaste processen en/of werkafspraken.
- Onbekend.

Resultaten – Integrale persoonsgerichte aanpak

N = 328

16. Werkt de gemeente actief aan de verbinding sociaal domein en veiligheid (bijvoorbeeld middels gezamenlijk beleid, gezamenlijk afstemmingsoverleg):

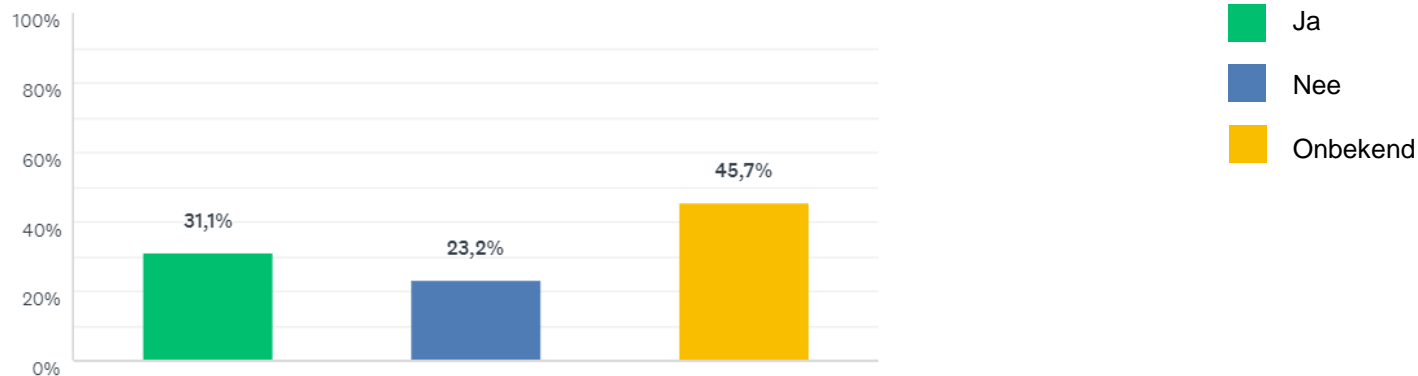

Resultaten – Integrale persoonsgerichte aanpak

N = 328

17. Registreert uw gemeente het aantal mensen dat via de subsidieregeling onverzekerden wordt aangemeld en daarna al dan niet aan een verzekering wordt geholpen?

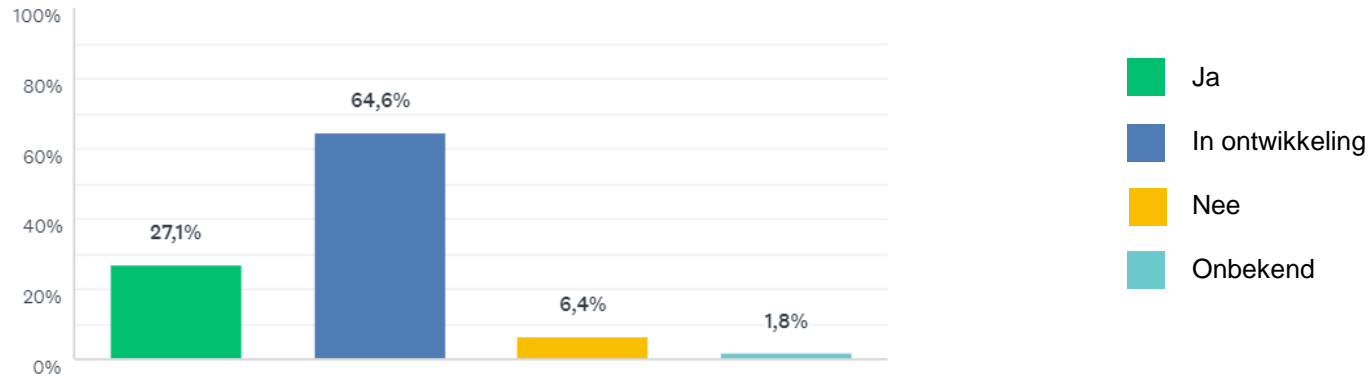

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 328

18. Is voor uw gemeente (al dan niet in regionaal verband) passend vervoer georganiseerd?

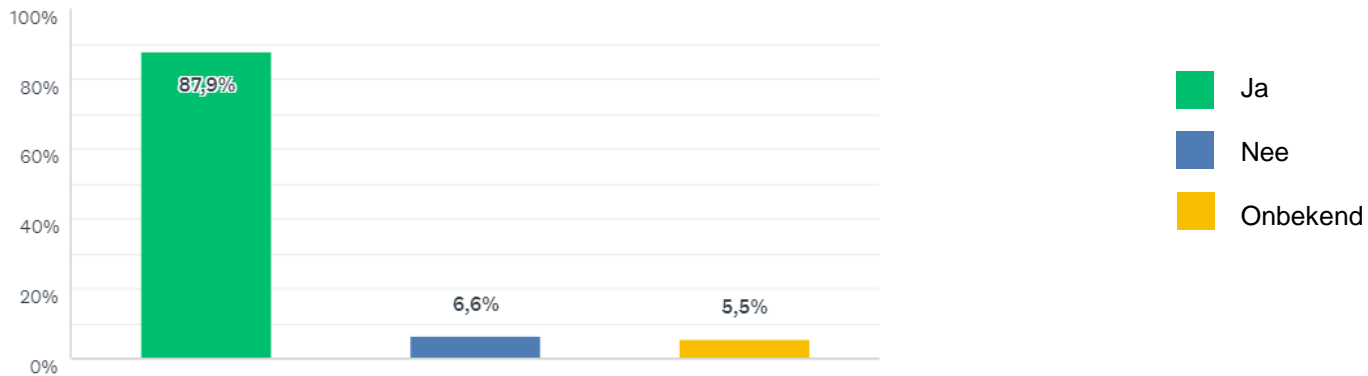

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 89

19. Maakt uw gemeente gebruik van het passend vervoer dat is georganiseerd?

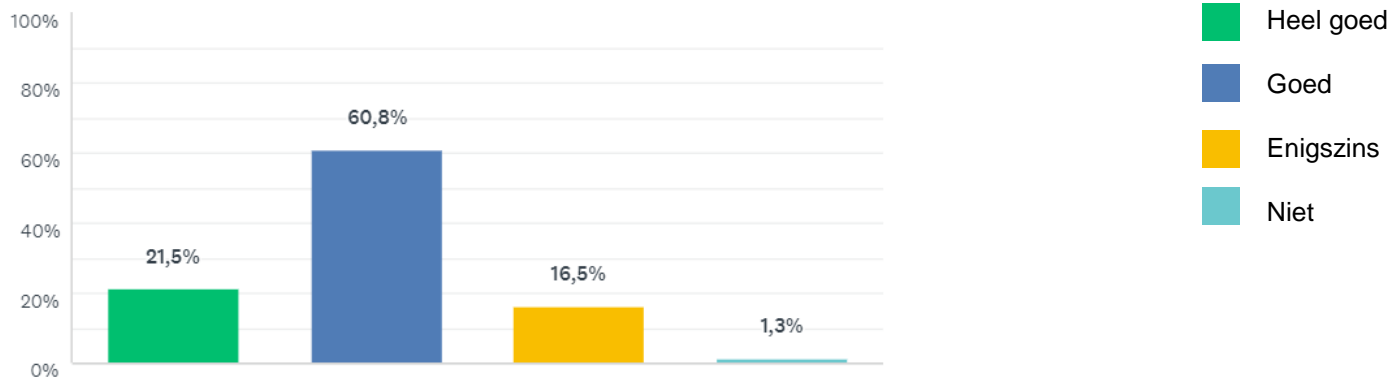
Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die op de voorgaande vraag aan hebben gegeven dat binnen de gemeente (al dan niet in regionaal verband) passend vervoer is georganiseerd .

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 78

20. In welke mate voldoet het ingerichte vervoer aan uw behoefte ten aanzien van de aanpak voor personen met verward gedrag?

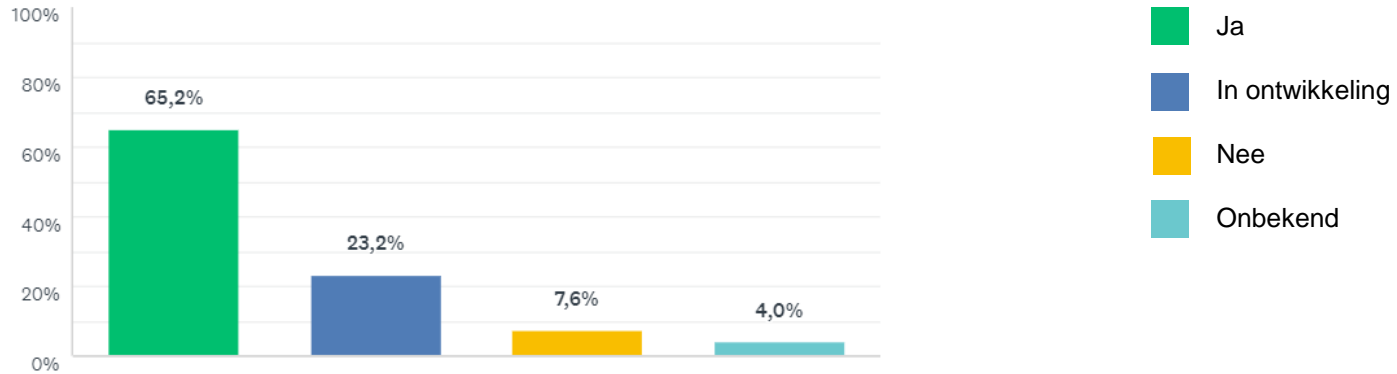
Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die op bij vraag 18 hebben aangegeven dat binnen de gemeente (al dan niet in regionaal verband) passend vervoer is georganiseerd .

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 328

21. Is er een locatie waar personen met acut verward gedrag uit uw gemeente terecht kunnen voor een beoordeling en toeleiding naar zorg/ondersteuning?

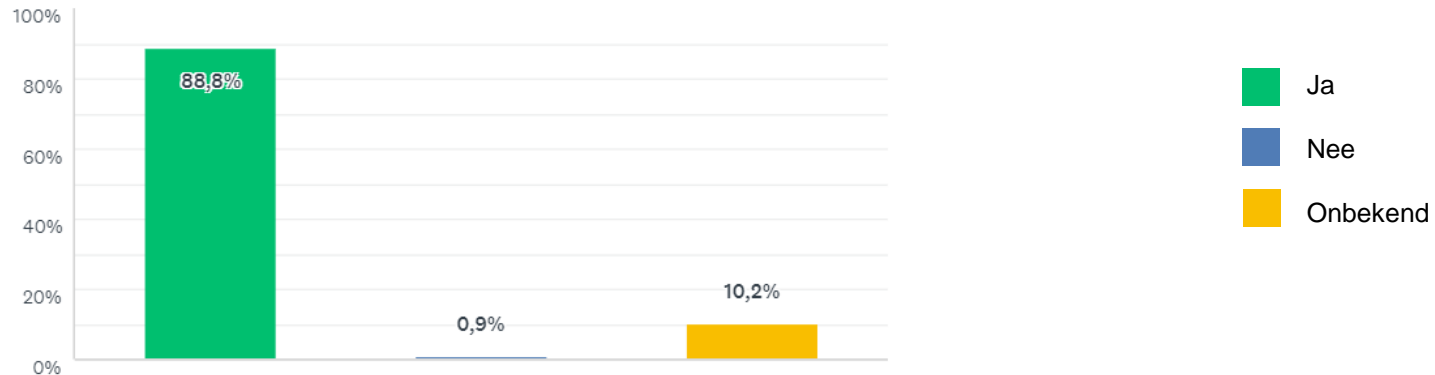

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 214

22. Maakt uw gemeente gebruik van deze locatie?

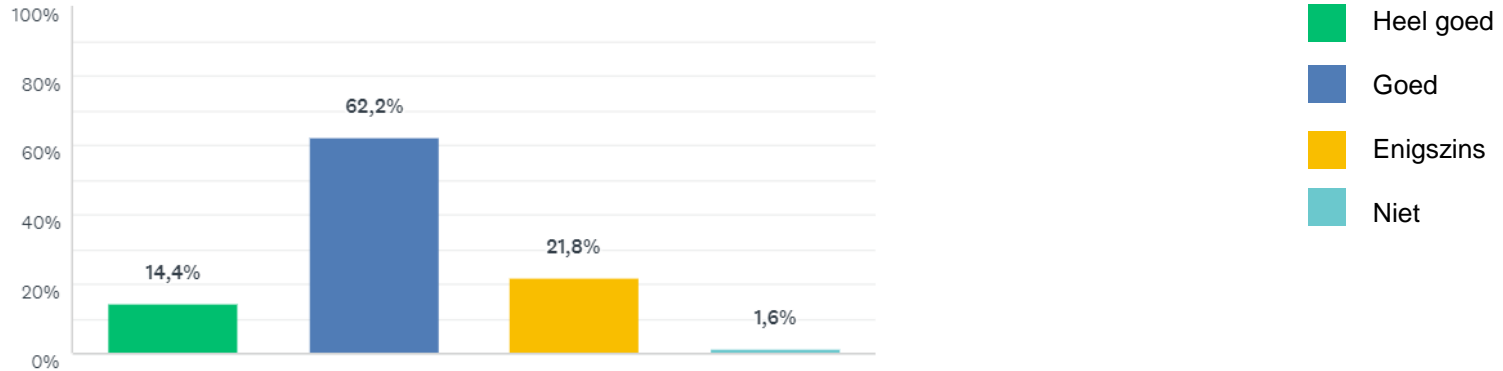
Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die op de voorgaande vraag hebben aangegeven dat de gemeente terecht kan bij een locatie waar personen met acuut verward gedrag worden beoordeeld en worden toegeleid naar zorg/ondersteuning.

Resultaten - Regionale voorzieningen

N = 188

23. In welke mate voldoet de beoordelingslocatie aan uw behoefte ten aanzien van de aanpak voor personen met verward gedrag?

Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die op vraag 21 hebben aangegeven dat de gemeente terecht kan bij een locatie waar personen met acuut verward gedrag worden beoordeeld en worden toegeleid naar zorg/ondersteuning.

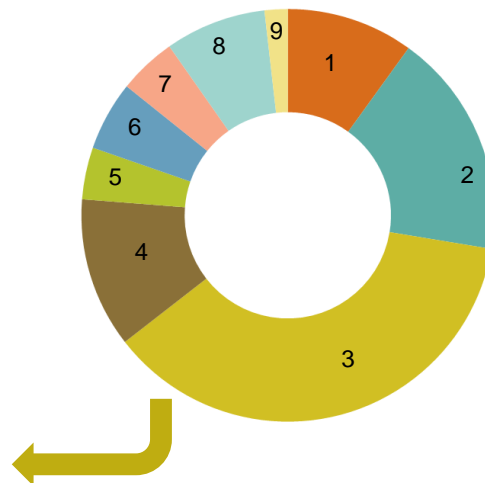
N = 327

Resultaten - Afsluitende vragen

24. Wat zijn voor u de belangrijkste uitdagingen? Wat heeft u nodig om deze uitdaging aan te kunnen? Wat zijn de oorzaken waardoor mensen met verward gedrag in uw gemeente eventueel nog tussen wal en schip raken?

Ten aanzien van punt 3 'Concrete onderwerpen' zijn de volgende thema's genoemd:

- Passend zorgaanbod ontbreekt / cliënten tussen wal en schip.
- Klinische capaciteit/hoog beveiligde zorg/time-out bedden.
- Passend vervoer.
- Vroegsignalering/signalering door burgers.
- Preventie.
- Samenwerking met GGZ (personeelstekort, privacywetgeving, prioritering problematiek door GGZ).
- Beoordeling problematiek en stellen van diagnose.

- 1 Verbinding lokale en regionale aanpak. Schaalgrootte van (kleine) gemeenten om zelf voorzieningen te organiseren
- 2 Samenwerking tussen lokale partijen, dan wel het vastleggen van samenwerkingsafspraken
- 3 Concrete onderwerpen
- 4 Informatiedeling en privacy
- 5 Continuïteit en borging van de samenwerking en/of pilotprojecten (voor een kleine doelgroep)
- 6 Acceptatie/destigmatisering van de doelgroep
- 7 Zorgmijders in beeld/in zorg
- 8 Ontschotten/integrale aanpak (cliënt centraal in plaats van systeem)
- 9 Nog te vroeg om te zeggen/geen antwoord

Deze vraag is gesteld als een open vraag. Door de onderzoekers zijn de meest voorkomende antwoorden gecategoriseerd naar bovenstaande categorieën.

Resultaten - Afsluitende vragen

N = 327

25. Waarover bent u het meest tevreden ten aanzien van de aanpak voor personen met verward gedrag?

Ten aanzien van punt 4 'Concrete succesprojecten' zijn de volgende voorbeelden genoemd:

- Experimenten met psycholance/vervoer.
- Inzet van de wijk-GGD'er.
- Samenwerking tussen sociale teams en andere partijen zoals FACT team, woningcorporatie, wijkverpleging.

- 1 Bijdragen op casusniveau/het bieden van maatwerk. De cliënt centraal stellen.
- 2 Lokale samenwerking tussen partijen vanuit verschillende domeinen/de korte lijnen.
- 3 Regionale samenwerking (tussen gemeenten).
- 4 Concrete succesprojecten.
- 5 Professionals / partners zijn betrokken en enthousiast en gaan slagvaardig te werk.
- 6 Gezamenlijk urgentiebesef voor deze doelgroep leidt tot een integrale aanpak.
- 7 Het formuleren van een sluitende aanpak maakt zichtbaar hoe veel er binnen onze gemeente al is georganiseerd: de basis staat.

Deze vraag is gesteld als een open vraag. Door de onderzoekers zijn de meest voorkomende antwoorden gecategoriseerd naar bovenstaande categorieën.

Bijlage 1.

Onderzoeksverantwoording

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording (1/4)

In de maand januari is de vragenlijst aan gemeenten gericht op de stand van zaken ten aanzien van het realiseren van de aanpak van personen met verward gedrag ontwikkeld. De vragenlijst is gebaseerd op de [bouwstenen](#) die zijn ontwikkeld ten aanzien van de aanpak van personen met verward gedrag en de focuspunten die in de [rapportage van het Schakelteam](#) in oktober 2017 zijn verwoord. Een aantal regionaal projectleiders heeft meegewerkt aan (of input geleverd voor) de ontwikkeling van de vragenlijst.

De vragenlijst is getest bij enkele gemeenten. Deze test had tot doel om te achterhalen of de vragen begrijpelijk geformuleerd waren, of de antwoordcategorieën volledig waren en of de lengte van de vragenlijst acceptabel was. Na deze test is de vragenlijst op basis van de feedback van de 'testers' aangepast.

De vragenlijst is op 31 januari 2018 naar alle gemeenten verzonden. Alle gemeentesecretarissen én beleidsmedewerkers die binnen een gemeente actief zijn met dit onderwerp hebben een persoonlijke e-mail gekregen, met het verzoek de vragenlijst in te vullen.

De respondenten hebben de mogelijkheid gehad om in de periode van 1 februari tot en met 16 februari 2018 de vragenlijst in te vullen.

Op alle ontvangen vragenlijsten is een 'schoning' uitgevoerd. Dat wil zeggen dat:

- De vragenlijsten waarin alleen de eerste vragen (naam respondent, functie respondent en naam van de gemeente) zijn ingevuld, zijn verwijderd. Deze vragenlijsten bevatten geen antwoorden op de inhoudelijke vragen die zijn gesteld.
- De gemeenten waarvoor meerdere vragenlijsten zijn ingevuld, zijn benaderd met de vraag welke vragenlijst meegenomen kan worden in de analyse. Het uitgangspunt voor de analyse is dat per gemeente één vragenlijst meegenomen is.

De antwoorden op vraag 2 (*Is er binnen uw gemeente aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag?*) zijn opnieuw gecodeerd. Gemeenten konden meerdere antwoorden geven op deze vraag. Dit gaf een vertekend beeld in de resultaten. Bijvoorbeeld wanneer een gemeente zowel aangeeft 'nee, wij hebben geen (specifieke) aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag' als 'anders, namelijk' en uit de toelichting op dat antwoord blijkt dat de gemeente weldegelijk aandacht heeft voor het thema.

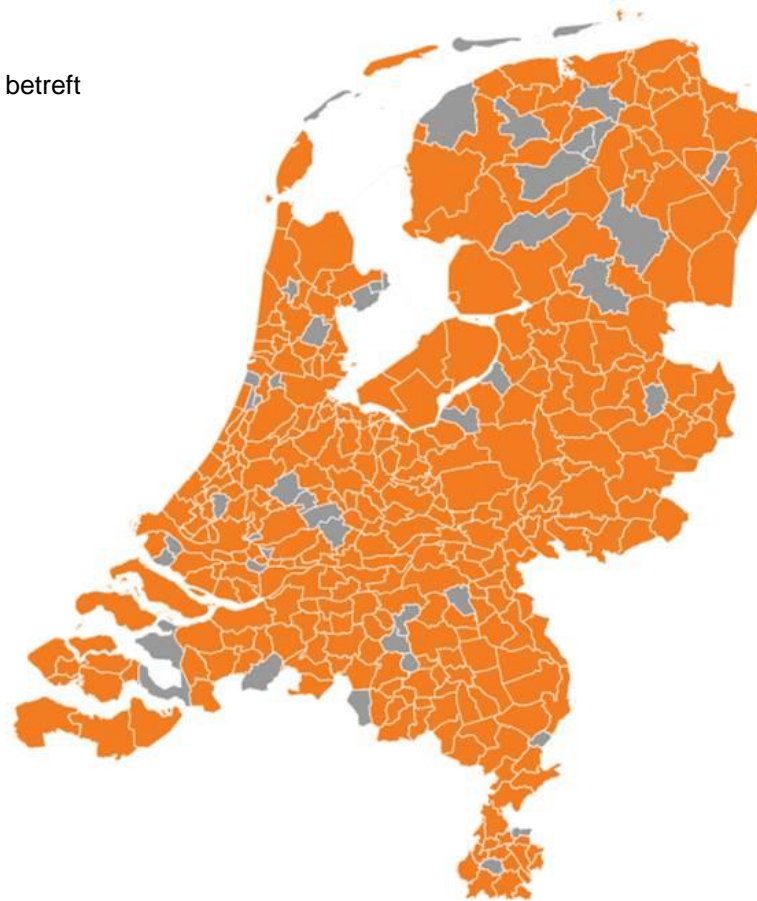
Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording (2/4)

Ten aanzien van de antwoorden op vraag 2 hebben wij per gemeente één antwoord meegenomen in de resultaten. Wij hebben de volgende wijzigingen aangebracht:

- Gemeenten die het antwoord ‘anders, namelijk’ en één van de andere antwoordcategorieën hebben aangeven, is het antwoord bij ‘anders, namelijk’ verwijderd.
- 1 gemeente heeft zowel het antwoord ‘nee, wij hebben geen (specifieke) aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag’ als ‘anders, namelijk’ ingevuld. Uit de toelichting op het antwoord ‘anders, namelijk’ blijkt dat deze gemeente de aanpak combineert met andere thema's. Om deze reden is het antwoord van deze gemeente meegerekend bij de antwoordcategorie ‘ja, we hebben aandacht voor personen met verward gedrag, maar geen aparte aanpak. We combineren dit bijvoorbeeld met thema's als maatschappelijke opvang, OGGZ/bemoeizorg of veiligheid’. Het antwoord ‘nee, wij hebben geen (specifieke) aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag’ en het antwoord ‘anders, namelijk’ is verwijderd.
- Gemeenten die zowel het antwoord ‘ja, wij hebben een aanpak voor personen met verward gedrag’ als ‘ja, we hebben aandacht voor personen met verward gedrag, maar geen aparte aanpak. We combineren dit bijvoorbeeld met thema's als maatschappelijke opvang, OGGZ/bemoeizorg of veiligheid’, is het antwoord van de eerst genoemde antwoordcategorie verwijderd.

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording (3/4)

In de analyse zijn 335 vragenlijsten (gemeenten) betrokken. Dit betreft een responspercentage van 88% (335 gemeenten van de 380 gemeenten die Nederland telt).

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording (4/4)

	Gemeenten	Respons	Respons %
Amersfoort	6	6	100%
Amsterdam	6	6	100%
Drenthe	12	10	83,3%
Flevoland	6	6	100%
Foodvalley Utrecht	3	3	100%
Friesland	20	13	65%
Gelderland Noord-Oost	22	20	90,9%
Gelderland Zuid	16	16	100%
Gelderland Midden	15	15	100%
Gooi en Vechtstreek	8	8	100%
Groningen	20	16	80%
Haaglanden	9	8	88,9%
Hart van Brabant	9	9	100%
Hollands Midden	19	18	94,7%
IJsselland	11	11	100%
Limburg	33	30	90,9%
Noord-Holland	35	27	77,1%
Oost-Brabant	37	32	86,5%
Rotterdam Rijnmond - Zuid-Holland-Zuid	32	26	81,3%
Twente	14	13	92,9%
Utrecht	16	14	87,5%
West-Brabant	18	17	94,4%
Zeeland	13	11	84,6%
Totaal	380	335	